

DSK

Sikker Butik – 10-punktsplan mod færre butikstyverier

15. maj 2023

Butikstyverier i ny rekord

Antallet af anmeldte butikstyverier har ikke været højere siden 2004, og nåede ca. 6.000 anmeldelser i første kvartal 2023.

2023:

Anmeldte butikstyverier, sæsonkorrigerede tal

Kilde: www.statistikbanken.dk/straf12

Den markante stigning i antallet af anmeldte butikstyverier og de senere års organiserede butikstyverier, hvor ofte større varepartier stjæles med videresalg for øje, gør at DSK nu sætter fokus på sagen.

Butikstyverier er ikke kun et problem for de erhvervsdrivende, men også for medarbejderne og – naturligvis – for butikstjerne, der med en plettet straffeattest udelukkes fra mange jobs.

DSK opfordrer derfor regeringen til at lytte til branchen og følge op med en række initiativer.

Der findes ingen præcis opgørelse over den total værdi af butikstyverierne i Danmark. Det anslås, at danske dagligvarebutikker som udgangspunkt udsættes for tyveri svarende til ca. 1 – 1½ mia. kroner årligt. Tallet er behæftet med væsentlig usikkerhed.

DSK har 10 konkrete forslag til politikerne:

Forebyggelse:

- *Billeder af gerningsmænd bør kunne deles i lukket system "Crimestat" på tværs af detailhandlen.* Selvom lovgivning fra 2018 har åbnet for at dele billeder via Dansk Erhvervs Crimestat, har Datatilsynet opstillet en række krav, der i praksis forhindrer den deling af billeder som der politisk var opbakning til.
- *Mulighed for lydoptagelser (med skiltekrav).* Det kan være svært at dokumentere, når tyve fremsætter trusler, hvilket lydoptagelser kan hjælpe med. Når der er trusler, vil der som udgangspunkt være tale om et røveri fremfor "blot" butikstyveri.
- *Udrejsekontrol stikprøvevis ved udrejse (f.eks. østeuropæiske varevogne ved grænsen).* Ca. hver tredje sigtelse er rettet mod udenlandske statsborgere. Det bør klarlægges om grupper af butikstyre i større omfang forsøger at udføre stjålne varer af Danmark. Af præventive årsager bør det være vanskeligt at udføre tyvekoster.
- *Mere synligt politi; kørsel til butikstyverier prioriteres i højere grad (når muligt) og politiindsats på SoMe.* Et af de mest præventive initiativer vil være hyppigere brug af uniformeret politi, der rykker ud til anmeldelser om butikstyre. I dag er mange butikker dybt frustrerede fordi der ikke bliver fulgt op på anmeldelser. Vi har senest hørt om en butik, der 30 gange har ringet forgæves efter politiet. Der er ligeledes brug for en intensiveret politiindsats på sociale medier, hvor større varepartier ofte sælges mellem private.
- *Skærpet fokus på manglende sporbarhed ved myndighedernes kontrolaktioner i kioskmiljøet mv.* Fødevarestyrelsen har oplyst, at en kontrolkampagne om sporbarhed på fødevarer har vist, at hver fjerde detail- eller engrosvirksomhed ikke kunne dokumentere, hvor deres varer som f.eks. kød, grønt, slik, vin og spiritus, chokolade, tyggegummi og kaffe kom fra og blev sendt videre til.¹

"Nogle kiosker i Københavns Indre by er desværre steder, hvor det flyder med ulovligheder," lød det sidste år i en pressemeddelelse fra Sikkerhedsstyrelsen². Der bør iværksættes en ekstrainsats for komme de systematiske ulovligheder til livs, hvilket oplagt kan være øget fokus på varer, hvor der ikke kan dokumenteres sporbarhed.

- *Opholdsforbud er næsten umuligt i dag.* Mange butikker har problemer med gengangere, der igen og igen begår kriminalitet. Flere butikker efterlyser derfor mulighed for at kunne søge om opholdsforbud til bestemte personer. Dette har enkelte butikker haft succes med, mens andre oplever det som umuligt at få udstedt.

¹ [Kiosker og dagligvarebutikker skal have styr på, hvor deres slik og sodavand kommer fra \(foedevarestyrelsen.dk\)](#)

² [Lattergas, snus og tyggetobak beslaglagt i København | Sikkerhedsstyrelsen](#)

Top 10 over varegrupper, der udgør den største andel af de stjålne varer, målt i antal.

	2022	2021
1	Personlig pleje (14,5%) F.eks. deoderant, parfume, barberblade og make-up produkter	Personlig pleje (13,6%) F.eks. deoderant, parfume, barberblade og makeup produkter
2	Kolonial (12,5%) F.eks. dåsetun, nødder og Nescafé	Køl og frost (11,0%) F.eks. kylling, smør, ost og is
3	Køl og frost (11,7%) F.eks. kylling, smør, ost og is	Kolonial (10,5%) F.eks. dåsetun, nødder og Nescafé
4	Slik (9,2%) F.eks. Marabou, Kinder, Haribo og bland-selv-slik	Øl og sodavand (9,5%) F.eks. Tuborg, Coca-Cola og Red Bull
5	Øl og sodavand (9,1%) F.eks. Tuborg, Coca-Cola og Red Bull	Slik (9,5%) F.eks. Marabou, Kinder, Haribo og bland-selv-slik
6	Tekstil (7,2%) F.eks. bh'er, bukser, trøjer, strømper og sko	Tekstil (9,5%) F.eks. bh'er, bukser, trøjer, strømper og sko
7	Øvrigt (6,3%) F.eks. penge, kaffe, bæreposer, LEGO og lignende	Øvrigt (6,2%) F.eks. penge, kaffe, bæreposer, LEGO og lignende
8	Slagter og bager (5,5%) F.eks. oksemørbrad, culottesteg, boller og kage	Vin og spiritus (5,6%) F.eks. Jack Daniels, Smirnoff og diverse vine
9	Vin og spiritus (5%) F.eks. Jack Daniels, Smirnoff og diverse vine	Slagter og bager (5,6%) F.eks. oksemørbrad, culottesteg, boller og kage
10	Frugt, grønt og blomster (4,5%) F.eks. avocadoer, bær, bananer og diverse blomster	Frugt, grønt og blomster (4,7%) F.eks. avocadoer, bær, bananer og diverse blomster

Kilde: Crimestat

Konsekvens:

- *Højere bødestraf fordi ...*
 - *Intet straffes mildere end lige præcis butikstyverier*
 - *Der skal mange forhold til, før butikstyven møder en dommer*

Hvis en tyv i dag bliver taget på fersk gerning i færd med at stjæle et par flasker vin eller en kasse med slik til et par hundrede kroner, får tyven typisk en bødestraf på helt ned til 500 kroner. Der bør være en mere markant konsekvens, da håndteringen af et butikstyveri rammer såvel de forretningsdrivende som de ansatte.

Fra samfundets side sender man i dag et signal om, at butikstyveri er en bagatelagtig forbrydelse, hvilket der bør strammes op på. Mange butikstyre forstår først alvorligheden af deres kriminalitet, når de står foran en dommer – men der skal mange forhold til før en butikstyre eventuelt møder en dommer. Ved højere bødestraf, vil tyven oftere møde en dommer hurtigere.

- *Ny bestemmelse i straffeloven om "organiseret butikstyveri" - straf efter trappemodel.* I 2018 foreslog Socialdemokratiets daværende retsordfører, Trine Bramsen, at der burde indføres en ny bestemmelse i straffeloven. Trine Bramsen sagde dengang: "Her skal vi en trappemodel bygget ind, sådan at man første gang straffer markant hårdere, end vi gør i dag. Gør man det flere gange, så skal det ret hurtigt eskalere. Så efter tre gange er vi oppe i den hårde ende af straffe-skalaen"³

DSK er enig i forslaget om, at der bør indføres en trappemodel, så risikoen for straf i langt højere grad fremstår præventivt for hærdede kriminelle.

- *Reglerne om udvisning bør udnyttes i videst muligt omfang i sager om butikstyveri.* Tilbage i 2018 ønskede den daværende regering, at det skulle blive præciseret i lovgivningen, at der i videst muligt omfang bør ske udvisning – også i førstegangstilfælde. 3 år efter, i 2021, bekræftede den daværende regering, at det også var den socialdemokratiske et parti-regerings politik på området.⁴

Hos DSK satser vi nu på "alle gode gange tre" forstået på den måde, at det nu bør være den nuværende regering, der gennemfører den politik, der har været opbakning til hos de to foregående regeringer.

³ [Alle enige: Nu skal der sættes ind mod organiseret butikstyveri | Netavisen Pio \(piopio.dk\)](https://www.piopio.dk/alle-enige-nu-skal-der-saettes-ind-mod-organiseret-butikstyveri)

⁴ <https://www.ft.dk/samling/20201/almdele/reu/spm/1045/svar/1786498/2401456.pdf>

- *Mulighed for lønindeholdelse i erstatningssager.*
Hvis en butikstyv pågribes, uden at den stjålne vare leveres uskadt tilbage, skal tyven betale erstatning for de stjålne varer til ejeren af butikken. Hvis tyven ikke betaler, er det i praksis svært for butiksejeren at få pengene igen. Det er uacceptabelt, at butiksejere har så svært ved at få deres penge igen fra en kriminel, der har stjålet fra dem. Lønindeholdelse vil potentielt være et redskab til at sikre, at det skyldige beløb kan trækkes i løn eller lignende, så butiksejerne i praksis får flere erstatningskrav udbetalt. Justitsministeriet gav i 2018 tilsagn om at undersøge muligheden for at lønindeholde for krav fra butikstyveri.

DSK foreslår, at dette løfte – med fem års forsinkelse – ligeledes indgår i kommende politiske drøftelser, hvor formålet er at få gjort op med de alt for mange butikstyverier, der sker i denne tid.

Den daværende regering lancerede i november 2018 det politiske udspil "Tryghed for butiksejere", der blev til efter foregående samarbejde med en kreds af repræsentanter fra detailhandelen, herunder De Samvirkende Købmænd.⁵

DSK foreslår, at der – gerne med udgangspunkt i de 10 aktuelle forslag fra DSK – igangsættes en snarlig politisk indsats mod de alt for mange butikstyverier.

Yderligere information hos DSK: Adm. direktør Jannick Nytoft (jny@dsk.dk) eller vicedirektør Claus Bøgelund Nielsen (cbn@dsk.dk)

⁵ [Tryghed for butiksejere \(justitsministeriet.dk\)](https://www.justitsministeriet.dk/tryghed-for-butiksejere)